

**Vietnam Ülke Raporu
(Otomotiv Sektörü Açısından)**

Ar-Ge Şubesi

Ekim, 2018

VIETNAM

Genel Ekonomik Görünüm

GSYİH (Nominal)	223,3 milyar \$ (2017)
KİŞİ BAŞINA GSYİH	2,546 \$ (2017)
GSYİH BÜYÜME HIZI (Reel)	% 6,8 (2017)
ENFLASYON ORANI	% 3,5 (2017)
İŞSİZLİK ORANI	% 2,2 (2017)

Vietnam, özellikle savaş sonrasında, ekonomisinde ve uluslararası sisteme entegrasyonunda önemli aşamalar kaydetmiştir. 1986 yılında Komünist Parti'nin 6. kongresinde kabul edilen ekonomik değişim (Doi Moi) politikası ile özel sektörün desteklenmesi kararı alınmış ve bu yönde politikalar geliştirilmiştir. Son yıllarda ekonomik büyüme ortalama %6-7 civarındadır. Bu oran sanayi üretiminde %13-14'tür. Vietnam dünyada en yüksek büyüme oranına sahip ülkelerden biridir.

2012 yılında Vietnam ekonomisinde sanayinin reel GSYİH içinde payı % 40,6 olup, sanayi en büyük sektör konumundadır. Petrol, madencilik, inşaat ve tekstil en önemli sanayi sektörlerindendir. Tarım sektörünün GSYİH içindeki payı %21,6 oranındadır. Vietnam'ın en önemli ihraç malları arasında kahve, pirinç ve biber gibi tarımsal ürünler bulunmaktadır. Tarım sektörünün GSYİH içindeki payı oldukça düşük olmasına rağmen toplam işgücünün %54'ü tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde çalışmaktadır. İşgücü açısından bakıldığında Vietnam bir tarım toplumu özelliği arz etmektedir. Hizmetler sektörünün reel GSYİH içindeki payı %37,7 oranındadır.

Vietnam'ın 2001 yılında ASEAN Serbest Ticaret Anlaşması'na iştiraki ve 2007 yılında DTÖ üyesi olması ülkenin ekonomik ve ticari rejiminde önemli değişikliklere neden olmuştur. DTÖ üyeliği, Vietnam'ın dış ticaret sisteminin daha liberalleşmesine, dış pazarlara giriş imkânlarının kolaylaşmasına ve bu sayede özellikle tekstil ve hazır giyim ihracatının artmasına neden olmuştur. Ayrıca ülke doğrudan yabancı sermaye yatırımları bakımından daha cazip hale gelmiştir. Bununla birlikte DTÖ üyeliği, fikri mülkiyet haklarının korunması, kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirilmesi gibi konularda yasal düzenlemeler yapma zorunluluğunu getirmiştir. DTÖ üyeliğinin, düşük döviz rezervleri nedeniyle, ülke ekonomisini dış şoklara daha açık ve fiyat dalgalanmaları bakımından daha kırılgan hale getireceği düşünülmektedir. Aynı şekilde iç piyasanın uluslararası rekabete açılması, ülkedeki KOBİ'lerin zayıf ve rekabetçi olmayan yapıları nedeniyle varlıklarını sürdürmelerinde zorluklara neden olmaktadır.

Vietnam'da devlet GSYİH'nin %37 oranında büyüklüğe sahip kamu iktisadi teşekkülleri aracılığı ile ekonomide önemli rol oynamaktadır. Kamu; enerji, telekomünikasyon, havacılık ve bankacılık gibi önemli ve hassas sektörlerde çoğunluk hisselere sahip olmayı sürdürmektedir. Vietnam Hükümeti, devlet kuruluşlarının ve firmalarının performansını artırmak için çeşitli politikalar uygulamaktadır. Ayrıca, kamu iktisadi teşekküllerinin bir kısmının özelleştirilmesine çalışılmaktadır.

Vietnam'ın en önemli sıkıntısı her yıl işgücüne katılan 1,5 milyon kişiye iş yaratmaktır. Global kriz, Vietnam'ın iş yaratma kabiliyetini kısıtlamıştır.

Global finans kriz sonrasında Vietnam ekonomisi 2010 yılında %6,8 oranında büyüyerek bölgesinde en yüksek büyüme oranına sahip ülkelerden biri olmuştur. 2008 yılındaki % 6,18 oranındaki büyümeye nazaran bir düşüş meydana gelmişse de, hükümetin 2009 yılı için tahmin ettiği %5'lik hedef aşılmıştır. 2010 yılında %6,8'lik bir büyüme oranı yakalanmıştır ve bu oran 2011'de %5,9 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında %5,9 büyürken 2015 yılında %6 büyümüştür.

2012 yılında GSYİH'nin büyüme oranı % 5,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran 1999'dan beri Vietnam için en düşük büyüme oranıdır. 2013 yılının ilk yarısında büyüme oranı daha da yavaşlamış yıllık bazda %4,9 olmuştur. 2011 yılındaki spiral enflasyon dönemi tüketici beklentilerini etkilemiş ve özel tüketim artışı, 2007-2011 arasındaki yıllık %7,5'luk orandan 2012 yılında %5,1'e düşmüştür. Ayrıca belirsiz politikalar sebebiyle daha önce büyümede büyük etkisi olan doğrudan yabancı yatırımlar da düşmektedir. Vietnam Devlet Bankası para politikasını gevşetmesine rağmen, tüketicilerin ve yatırımcıların endişelerinin silinmesi için düşük ve sabit enflasyonun kalıcı olması gerekmektedir. Zayıf dış talebin de bu duruma eklenmesiyle 2013 yılındaki büyümenin %5,3 ile sınırlı kalması beklenmektedir. 2014 yılında iç ve dış ekonominin görece düzelmesiyle 2014-2017 döneminde büyüme oranının yıllık %6,5'a yükselmesi beklenmektedir.

2013-2017 döneminde Vietnam'ın geniş mali açığının devam etmesi beklenmektedir. 2011 yılında açığın GSYİH'nin %2,6'sı oranında daralması kamu yatırım harcamalarında azalma ve vergi ve gümrük vergisi gelirlerinin artmasından kaynaklanmıştır. Ancak 2012 yılında devam eden yüksek altyapı ve sosyal refahı artırmaya yönelik harcamalar mali açığın GSYİH'in %4,9'una genişlemesine neden olmuştur.

2014 yılında %4,1 olan enflasyon oranı 2015 de %2,5 seviyesine gerilemiştir. Global mal fiyatlarının sabit kalması ve ekonomik büyümenin çok hızlı olmayacağı beklentileriyle 2014 yılında enflasyonun yaklaşık %6,7 olması beklenmektedir. Ekonomik genişlemenin hızlanmasıyla enflasyonda da artış beklenmektedir. Önümüzdeki dönemde maaşlardaki hızlı artış ve artan arsa fiyatları sebebi ile Vietnam'da iş yapma maliyetlerinin artması beklenmektedir.

Sanayi sektörü GSYİH'ye olan %40 civarında katkısı ile ülkenin en önemli sektörüdür ve ekonomik sektörler içerisindeki payı son yıllarda artarak devam etmektedir. Ülkedeki sanayi sektöründe kamunun payı %25, özel sektörün payı %35 ve yabancı yatırımların payı ise %40 civarındadır. Kamusal üretim miktarı artsa da sektörün geneli düşünüldüğünde kamunun payı görece olarak azalmaktadır. Son yıllarda özel sektör yatırımları ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları (FDI) ülkedeki sanayi üretiminin itici gücü olmuştur.

Vietnam'ın imalat sanayi çok geniş yelpazeye yayılmıştır, Gıda ve gıda işleme sanayi toplam imalat sanayinin yaklaşık dörtte birini oluşturmaktadır. Tekstil ve konfeksiyon, otomotiv ve diğer ulaşım araçları montaj ve ekipmanları, kimyasal ve kimyevi maddeler, metal ürünler, deri ürünleri, ağaç işleme ve mobilya, elektrik makineleri ve aksamaları, plastik, cam, gübre, kömür, çelik ve kağıt üretimi diğer önemli imalat sanayi kollarını oluşturmaktadır.

Vietnam'da tekstil ve hazır giyim önemli bir üretim kolu olup, ülkedeki üretimin büyük bir kısmı ihraç edilmektedir. Özellikle ABD ile 2001 yılında yapılan İkili Ticaret Anlaşması'nın

yürürlüğe girmesinden sonra tekstil ve hazır giyim ürünlerinin Amerikan piyasasına kolayca girmesi bu sektörün üretimin ve ihracatının artmasında önemli rol oynamıştır.

Otomotiv Endüstrisi

	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (F)
Population (mil.)	90.3	91.4	92.4	93.4	94.4	95.4
PV parc (mil.)	0.56	0.63	0.71	0.82	0.95	1.10
LCV parc (mil.)	0.31	0.33	0.35	0.38	0.40	0.43
LV density (LVs per 1,000 people)	12.0	13.0	14.0	16.0	18.0	19.0

Kaynak: IHS Markit

OICA verilerine göre Vietnam motorlu araç parkı 2015 yılı itibariyle 2.2 milyon adettir ve ülkede her 1000 kişiye düşen motorlu araç sayısı sadece 23'tür. Karşılaştırma yapılabilmesi açısından bu rakam Afganistan'da 48, Endonezya'da 87, Filipinler'de 38, Tayland'da 228'dir. IHS Automotive verileri ise Vietnam hafif motorlu araçlar parkını 2016 yılı için 1.35 milyon adet olarak vermektedir. Her halükarda Vietnam'da her 1000 kişiye düşen araç yoğunluğu çok düşüktür ve pazar büyük potansiyel arz etmektedir.

ÜRETİM

Vietnam'da çok sayıda otomotiv firmasının yatırımı bulunmaktadır. Ancak bu firmaların yıllık üretim adetleri henüz oldukça düşüktür. OICA verilerine göre ülkede motorlu araçlar üretimi son üç yılda ciddi oranlarda artış göstermiştir. OICA ülkedeki motorlu araç üretimini son iki yıldır 236.000 adet olarak vermektedir. IHS Markit verilerine göre ise ülkedeki üretim 156.000 adettir.

IHS Automotive verilerine göre ülkede üretim yapan başlıca firmalar ve üretim adetleri şu şekildedir:

Total production					
	2014	2015	2016	2017	2018 (F)
Cars	79,944	102,161	141,736	117,104	135,241
LCVs	19,195	30,312	39,448	38,876	40,609
HCVs	-	-	-	-	-
Total	99,139	132,473	181,184	155,980	175,850

F = forecast

Kaynak: IHS Markit

Binek Otomobiller

Passenger cars				
Production Brand	2014	2015	2016	2017
Toyota	35,958	44,320	51,429	41,415
Mazda	7,830	14,375	35,172	24,671
Kia	14,144	14,972	19,576	21,585
Honda	6,232	7,976	9,229	7,945
Chevrolet	5,063	6,958	7,863	7,342
Ford	5,613	6,569	7,688	5,731
Mercedes-Benz	1,494	3,161	4,249	3,633
Nissan	1,250	1,473	3,296	1,782
Hyundai	-	-	-	1,261
Peugeot	646	395	631	890
Suzuki	469	808	845	429
Mitsubishi	1,111	1,140	1,758	420

Kaynak: IHS Markit

Hafif Ticari Araçlar

Light commercial vehicles				
Production Brand	2014	2015	2016	2017
Kia	12,367	17,681	19,302	19,065
Ford	3,121	5,237	8,264	5,729
Isuzu	1,406	1,624	4,498	5,648
Hyundai	112	671	1,227	5,176
Suzuki	1,994	4,630	5,494	2,592
Mitsubishi Fuso	130	383	516	520
Hino	49	86	147	146
Mercedes-Benz	16	-	-	-

Kaynak: IHS Markit

PAZAR

Vietnam motorlu araçlar pazarı çok hızlı bir şekilde büyümektedir. OICA verilerine göre 2012 yılında 80.000 adedin biraz üzerinde olan pazar son üç yıldır daha yüksek seviyelere ulaşmış, yıllık 300.000 adetlere yaklaşmıştır.

Total sales					
	2014	2015	2016	2017	2018 (F)
LCVs	30,871	48,903	63,684	63,999	62,601
Cars	98,369	142,329	174,017	150,154	176,115
MHCVs	30,740	41,285	43,168	45,164	43,058
Total	159,980	232,517	280,869	259,317	281,774

F = forecast

Kaynak: IHS Markit

Binek Otomobiller

Leading brands by market share					
Brand	2014	2015	2016	2017	2017 market share
Toyota	38,608	48,180	54,435	57,894	38.6%
Mazda	7,170	16,031	28,662	23,660	15.8%
Kia	12,708	22,540	35,342	22,582	15.0%
Honda	6,492	8,312	11,512	12,134	8.1%
Ford	5,373	6,455	8,103	7,933	5.3%
Chevrolet	4,893	6,951	8,781	7,492	5.0%
Mercedes-Benz	2,683	3,533	4,255	5,795	3.9%
Mitsubishi	1,563	3,214	4,682	4,472	3.0%
Nissan	1,522	1,589	2,180	2,202	1.5%
Suzuki	724	1,387	2,058	2,022	1.3%

Kaynak: IHS Markit

Hafif Ticari Araçlar

Leading brands by market share					
Brand	2014	2015	2016	2017	2017 market share
Ford	8,857	14,285	20,909	20,655	32.3%
Kia	11,372	17,174	19,852	18,337	28.7%
Isuzu	1,843	3,127	5,040	5,599	8.7%
Suzuki	3,605	4,493	5,636	4,054	6.3%
Chevrolet	110	394	945	3,080	4.8%
Foton	-	-	-	3,067	4.8%
Hyundai	121	1,433	2,756	2,365	3.7%
Mazda	2,149	4,328	3,411	2,349	3.7%
Mitsubishi	489	931	1,431	2,200	3.4%
Toyota	2,073	2,104	2,601	1,461	2.3%

Kaynak: IHS Markit

Kamyonlar

Leading brands by market share					
Brand	2014	2015	2016	2017	2017 market share
Transinco	16,880	23,276	24,760	23,233	51.4%
Hyundai	1,461	2,358	2,533	6,166	13.7%
Isuzu	1,999	2,484	2,704	3,311	7.3%
Foton	2,117	3,196	3,644	2,369	5.2%
Hino	580	690	787	2,111	4.7%
Mitsubishi Fuso	1,001	1,337	1,425	1,352	3.0%
Dongfeng	797	961	1,005	1,032	2.3%
SAMCO	569	770	799	989	2.2%
Mercedes-Benz	39	21	27	828	1.8%
HOWO (CNHTC)	793	1,077	1,103	810	1.8%

Kaynak: IHS Markit

Vietnam'daki belli başlı yan sanayi tedarikçileri;

Ülkede yatırımı bulunan başlıca yan sanayi firmaları ise Johnson Controls, Yokohama Rubber, Bridgestone, Kumho Tires, Bosch, Denso, Continental'dir.

Vietnam Otomotiv Sektörü (Adet)

	2013	2014	2015	2016	2017	2016 Değ. %
Üretim	40.920	48.871	171.753	236.161	236.161	0
Pazar	96.692	134.562	209.804	271.833	269.571	-1

Kaynak: OICA

Vietnam'ın otomotiv ithalatı 2016 yılında 5 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Ülke otomotiv ithalatında önemli payı olan ülkeler Tayland, Çin, Japonya ve Kore Cumhuriyeti'dir.

Vietnam- Yıllar İtibariyle Seçilmiş Mal Grupları Bazında Otomotiv İthalatı- 1000 USD

	2014	2015	2016
Mal Grubu	İthalat	İthalat	İthalat
Otobüs-Midibüs-Minibüs	28.084	36.253	27.252
Binek Otomobil	378.553	556.537	747.354
Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	766.019	1.596.798	1.100.932
Otomotiv Yan Sanayi	1.059.510	1.517.171	1.986.226
87 Faslı Toplam	3.183.011	5.421.009	4.948.395

Kaynak: TRADEMAP

Türkiye-Vietnam Otomotiv İhracatı (Milyon USD)

2014	2015	2016	2017	2018*
4.1	8.1	14.6	6.4	9.8

Kaynak: TİM

*Ocak-Eylül

TİM verilerine göre ülkemizin Vietnam'a yönelik otomotiv ihracatı 2012 yılından 2016 yılına kadar sürekli artış göstermiş ve 15 milyon USD'ye kadar ulaşmıştır. Ancak 2017 yılında sert bir düşüşle 6.4 milyon USD'ye gerilemiştir. 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde ise Vietnam'a yönelik ihracat yeniden yükselişe geçerek 10 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Türkiye'nin Vietnam'a Otomotiv İhracatı- USD

	2016	2017	17/16 Değ. %
OTOMOTİV YAN SANAYİ	4.612.551	5.840.733	27
ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR	508.933	386.146	-24
BİNEK OTOMOBİLLER	192.080	129.928	-32
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	9.303.939	0	-100
TOPLAM	14.617.504	6.356.807	-56

Kaynak: TİM

Sonuç olarak Vietnam 100 milyona yaklaşan nüfusu, hızla büyüyen otomotiv pazarına rağmen halen düşük araç sahipliği oranı, düşük işçilik maliyetleri dolayısıyla artan otomotiv yatırımları ile otomotiv endüstrisi açısından önemli bir ülke konumuna gelmektedir. Ülkeye yapılan yatırımların önümüzdeki yıllarda da devam etmesi, ülkedeki iç pazarın ve otomotiv üretiminin hızla artması beklenmektedir.

Ancak Çin, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Tayland gibi bölge ülkeleri Vietnam'da oldukça avantajlı konumda yer almaktadırlar. Yüksek gümrük vergileri ve ülkeler arasındaki uzaklık ihracatçılarımızın önündeki temel engeller olarak gözükmektedir. Yine de ülkemizin son dönemde Vietnam'a yönelik otomotiv ihracatındaki artış ve ülkedeki potansiyel dikkate alınarak, Vietnam dikkatle takip edilmesi gereken bir pazar konumuna ulaşmıştır.

Vietnam'ın ülkemizden ithal ettiği otomotiv ürünlerine uyguladığı gümrük vergisi oranları şu şekildedir¹;

MFN ülkelerine Gümrük vergisi oranları:

8702- Otobüs- Midibüs-Minibüs: %5- %70

8703- Binek Otomobiller: %15 - %70

8704- Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar: %0 -%70

8708- Otomotiv Yan Sanayi: %5- %25

¹ European Commission Market Access Database verileri. <http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

İhracat Potansiyelimiz²

Sektör	GTİ P	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2017 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2017 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2017 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2017 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatında ki Değişim 2016- 2017 (%)	Ülkenin Toplam İthalatında ki Değişim 2016- 2017 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2017 Ocak-Haziran Dönemi Verileri (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2018 Ocak-Haziran Dönemi Verileri (milyon dolar)	Ülkenin İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları 2017 (%)	Ülkenin İthalatta Uyguladığı Gümrük Vergisi Oranları (% ortalama)
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8703	Otomobiller	1044,8	0,28	11814,9	0	-65,6	39,8	0,15	0,79	G. Kore (%30,2) Endonezya (%23,1) Tayland (%13) Japonya (%7,5) ABD (%6,1)	G. Kore (%50,9) Endonezya (%23,1) Tayland (%23,1) Japonya (%49,4) ABD (%55)

² T.C. Ticaret Bakanlığı websitesinden alınmıştır.

Otomoti v Ana ve Yan Sanayi	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1610,7	0	4821,1	1	- 100	46,3	0	0	Çin (%31,7) Tayland (%28,2) G. Kore (%24,5) Japonya (%13,3) Rusya (%0,7)	Çin (%14,5) Tayland (%2,6) G. Kore (%21) Japonya (%24,1) Rusya (%16,8)
Otomoti v Ana ve Yan Sanayi	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1491,8	2,95	4113,9	0	50,5	-24,9	1,6	4,4	G. Kore (%22,6) Tayland (%17,7) Çin (%16,8) Japonya (%16) Almanya (%6,5)	G. Kore (%10,2) Tayland (%0) Çin (%4,8) Japonya (%4,6) Almanya (%14,3)

YASAL UYARI Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.